

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

prof. Lena Kolarska-Bobińska

DSW.6002.1.2015.1

Warszawa, dn. 01 kwietnia 2015 r.

Pan
Prof. dr hab. Zbigniew Błocki
Dyrektor
Narodowego Centrum Nauki

Pan
Prof. dr hab. Michał Karoński
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Szanowni Panowie Profesorowie,

ministerstwo podejmuje działania na rzecz upowszechnienia zalecenia Komisji Europejskiej w sprawie „Europejskiej Karty Naukowca” oraz „Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych”. Pomimo dziesięcioletniego okresu funkcjonowania zapisów *Karty* i *Kodeksu* w przestrzeni publicznej nadal nieliczne polskie jednostki naukowe i uczelnie zadeklarowały przystąpienie do realizacji postanowień tych dokumentów a zdecydowanie mniej uzyskało certyfikat HR Excellence In Research nadawany przez Komisję Europejską¹. Warto przy tym zwrócić uwagę, że Komisja Europejska w niektórych przypadkach w Programie Horyzont 2020 traktuje zasady wynikające z *Karty* i *Kodeksu* jako obowiązkowe (np. Model Grant Agreement stanowiącym wzór umów na realizację projektów w ramach H2020, ERA Chairs, granty Marii Skłodowskiej-Curie). Przystąpienie do realizacji postanowień *Karty* i *Kodeksu* przez polskie jednostki ułatwi im sięganie po granty europejskie.

Z uwagi na rolę Narodowego Centrum Nauki w kreowaniu polityki naukowej uprzejmie proszę o zaangażowanie w rozpowszechnianie *Karty* i *Kodeksu*.

W nawiązaniu do wcześniejszych, roboczych konsultacji proponuję rozważenie możliwości wprowadzenia w konkursach wymagania złożenia oświadczenia o tym, że ubiegająca się o finansowanie jednostka przestrzega zasad *Karty* i *Kodeksu*. W odniesieniu natomiast do

¹ Informacje na temat *Karty* i *Kodeksu* oraz procedura uzyskiwania logo HR Excellence In Research dostępne są na stronie: <http://www.euraxess.pl/index.php/czym-jest-euraxess/euraxess-rights?start=2>

przedsięwzięć, w których o finansowanie ubiega się indywidualny naukowiec lub kierownik zespołu badawczego proszę o rozważenie wprowadzenia zobowiązania do złożenia oświadczenia o działaniu z poszanowaniem zasad *Karty*. Wdrożenie proponowanych działań wymaga uwzględnienia różnic związanych z adresatami wyżej wymienionych dokumentów. *Europejska Karta Naukowca* adresowana jest zarówno do jednostek naukowych, jak i poszczególnych naukowców, natomiast *Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych* adresowany jest, co do zasady, do jednostek zatrudniających naukowców. Z powyższego założenia wynika rozróżnienie zaproponowanych instrumentów wdrażania *Karty* i *Kodeksu*, które w niektórych przypadkach (uzasadnionych specyfiką wnioskodawców) pozwalają uzyskać zobowiązanie do działania zgodnego z obydwoma dokumentami (w przypadku instytucji) albo tylko z Kartą (indywidualni naukowcy).

Przestrzeganie zasad wynikających z *Karty* i *Kodeksu* powinno prowadzić do uzyskania logo HR Excellence In Research. Chciałabym by w nieodległej przyszłości w ocenie projektów zawarte było pomocnicze kryterium - posiadanie wyżej wskazanego logo.

Celem sformułowania *Karty* i *Kodeksu* było stworzenie atrakcyjnego rynku pracy dla naukowców. W dokumentach tych zawarto zalecenia, których realizacja umożliwiłaby stworzenie ram etycznej i profesjonalnej współpracy między trzema grupami podmiotów: naukowcami, instytucjami zatrudniającymi naukowców i grantodawcami.

W opinii ministerstwa do najważniejszych, z punktu widzenia polskiego środowiska naukowego, zaleceń *Europejskiej Karty Naukowca* i *Kodeksu* zaliczyć należy:

- zobowiązania do stworzenia warunków zatrudnienia umożliwiających pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego;
- dążenie do zapewnienia naukowcom stabilności zatrudnienia oraz atrakcyjnych warunków finansowych;
- profesjonalne podejście do badań naukowych – posiadanie strategii badawczych i odpowiedzialność za prowadzoną działalność;
- właściwa postawa naukowców obejmująca odpowiedzialność za podejmowane działania i ich skutki, przestrzeganie dobrych praktyk, upowszechnianie wyników badań, zaangażowanie społeczne, prawidłowe relacje z opiekunem naukowym (po stronie młodych naukowców) oraz nadzór i obowiązki w zakresie zarządzania, a także rozwój zawodowy;
- wspieranie mobilności naukowców, w tym mobilność między sektorem prywatnym a państwowym, a także umożliwianie realizowania różnych etapów kariery naukowej w różnych krajach UE;
- stworzenie możliwości mediacyjnego rozwiązywania sporów w zatrudnieniu;
- wprowadzenie strategii kadrowej jednostki;
- uczciwe i jasne procedury rekrutacyjne;
- zapewnienie przeszkolenia w zakresie dydaktyki, zapewnienie wynagrodzenia za dydaktykę i uwzględnienie jej w ocenie pracownika;

- dokonywanie oceny pracy obejmującej pełne spektrum obowiązków pracowniczych;
- zapewnienie badaczom dostępu do doradztwa zawodowego oraz szkoleń z zakresu pozyskiwania grantów;
- zapewnienie przedstawicielstwa poszczególnych grup w organach decyzyjnych;
- zakaz dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny.

W ramach działań planowanych przez ministerstwo przewiduję:

- wysłanie w pierwszej dekadzie kwietnia do jednostek naukowych i uczelni listu opisującego *Kartę i Kodeks* oraz zasady zdobywania logo HR Excellence In Research; jednostki zostaną też poinformowane, że już od 2015 r. w konkursach na finansowanie badań ze środków publicznych oczekiwane będzie składanie oświadczeń o przestrzeganiu zasad wynikających z zalecenia Komisji Europejskiej, a w przyszłości jednostkom posiadającym logo HR Excellence In Research przyznawane będą dodatkowe punkty,
- przekazanie informacji również w newsletterze MNiSW,
- uwzględnienie w warunkach konkursów w programach ministra dodatkowego kryterium oceny – zobowiązanie do przestrzegania *Karty i Kodeksu* przez jednostki aplikujące,
- zwrócenie się do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych i Polskiej Komisji Akredytacyjnej o włączenie kryterium pomocniczego dokonywanych ocen – posiadanie logo HR Excellence In Research,
- wprowadzenie w części przygotowywanych projektów rozporządzeń do znowelizowanej ustawy o zasadach finansowania nauki przepisów obejmujących dodatkowe uprawnienia wynikające z uzyskania logo HR Excellence.

Mam nadzieję, że tak kompleksowe podejście do wdrożenia zasad „*Europejskiej Karty Naukowca*” oraz „*Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*” przyczyni się do rozpropagowania tych dokumentów, a przede wszystkim ich przestrzegania. Bardzo liczę na współpracę Agencji w omawianym przedsięwzięciu i aktywne wsparcie działań Ministerstwa. Będę zobowiązana za przekazanie Panów opinii w tej sprawie.

Z poważaniem

